Lietuvos Respublikos ambasada Latvijos Respublikoje

2025 M. RUGSĖJO AKTUALIOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2025 m. spalio 1 d.

DATA	PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS	INFORMACIJOS ŠALTINIS	PASTABOS
Lietuvos eksportuotojams aktuali informacija			
Rugsėjo 1 d.	**Užsienio laivų įplaukimai į Latvijos uostus sausio-rugpjūčio mėn. sumažėjo 6,3 proc.** Per pirmuosius aštuonis 2025 m. mėnesius Latvijos uostuose užregistruoti 3 646 užsienio laivų įplaukimai, t. y. 6,3 proc. mažiau nei tuo pačiu laikotarpiu prieš metus. Rugpjūtį Latvijos uostai sulaukė 463 užsienio laivų įplaukimų, t. y. 1,4 proc. mažiau nei tuo pačiu laikotarpiu prieš metus. Per pirmuosius aštuonis šių metų mėnesius Latvijos uostai sulaukė daugiausia Portugalijoje, Danijoje, Nyderlanduose ir Liberijoje registruotų užsienio laivų. 2025 m. sausio-rugpjūčio mėn. į Latvijos uostus atvyko 207 915 laivų keleivių, t. y. 18,5 proc. daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu prieš metus. 2024 m. sausio-rugpjūčio mėn. į Latvijos uostus įplaukė 3 891 užsienio laivas.	https://www.db.lv/zinas/augusta-latvijas-ostas-ienakuso-kugu-skaita-kritums-ir-samazinajies-522913	
Rugsėjo 3 d.	**Latvijos uostai prarado 1,7 mlrd. eurų vertės krovinių.** Nuo 2019 m. Latvijos uostuose sumažėjus krovos apimtims, 1,7 mlrd. eurų sumažėjo pridėtinės vertės produktų ir apie 400 mln. eurų – tiesioginių mokestinių pajamų, sakė rugpjūčio 28 d. diskusijoje apie uostų plėtrą ir valdymą dalyvavęs Latvijos ekonomikos ministras Viktoras Valainis. Diskusija vyko tuo metu, kai Saeima ir Ministrų kabinetas po vasaros pertraukos atnaujina darbą, o įstatymo projekto „Uostų įstatymo pakeitimai“ svarstymas numatomas rugsėjo mėnesį. Tačiau šiuo metu nei koalicijoje, nei opozicijoje nėra sutarimo dėl jo turinio ir dėl bendros uostų plėtros strategijos nacionaliniu lygmeniu. Diskusijoje taip pat iškeltas tarpsektorinio bendradarbiavimo plėtojant uostus ir visą transporto ir logistikos sektorių klausimas. „Latvijas Dzelzceļš“ valdybos narys Rinalds Pļavnieks paragino Žemės ūkio, Ekonomikos ir Susisiekimo ministerijas siekti bendros vizijos, kad būtų didinamos vietinių krovinių apimtys. Liepojos meras Gunaras Ansinsas pažymėjo, kad reikalinga Finansų, Ekonomikos ir Transporto ministerijų sinergija, nes tarpsektorinis bendradarbiavimas sukuria didesnę pridėtinę vertę nei pavienės iniciatyvos.	https://leta.lv/press_releases/7D6FB85C-F7B1-4C11-BEBE-C6CF6EAAD32A/	

	Rygos uosto vadovas Ansis Zeltiņš pabrėžė, kad neapibrėžtumas uostų valdyme tęsiasi jau septynerius metus ir šis neapibrėžtumas yra didžiausias iššūkis uostams. Susisiekimo ministras Atis Švinka taip pat atkreipė dėmesį į aiškumo poreikį ir teigė, kad aktyvus bendradarbiavimas su verslu ir kitais sektoriais bei valdymo reformos užbaigimas yra pagrindiniai uždaviniai, kad sektorius įveiktų krizę ir vystytųsi.		
Rugsėjo 9 d.	**Metinė infliacija Latvijoje rugpjūtį siekė 4,1 proc.** Vartotojų kainos Latvijoje šių metų rugpjūtį, palyginti su liepos mėnesiu, sumažėjo 0,2 proc., tačiau per metus – šių metų rugpjūtį, palyginti su 2024 m. rugpjūčiu, padidėjo 4,1 proc. Tuo pačiu metu 12 mėnesių vidutinis vartotojų kainų lygis rugpjūčio mėnesį, palyginti su ankstesniais 12 mėnesių, padidėjo 3,2 proc.: 1) maisto produktų ir nealkoholinių gėrimų kainos per mėnesį sumažėjo 0,3 proc., 2) alkoholinių gėrimų ir tabako gaminių vidutinis kainų lygis per mėnesį sumažėjo 1,9 proc., 3) restoranų ir viešbučių paslaugų vidutinis kainų lygis per mėnesį padidėjo 1,3 proc. Labiausiai per mėnesį padidėjo viešbučių paslaugų kainos (+6 proc.) bei restoranų ir kavinių paslaugos (+0,6 proc.), 4) maisto produktų ir nealkoholinių gėrimų grupėje kainos per metus padidėjo 7,5 proc., 5) alkoholinių gėrimų ir tabako gaminių vidutinis kainų lygis per metus padidėjo 3,8 proc., o tabako gaminių – 9,7 proc.	https://leta.lv/home/important/74609102-2E29-4527-ABB3-F68839939D4A/	
Rugsėjo 11 d.	**Sausį-rugpjūtį krovinių apyvarta Rygos uoste mažėjo 6,9 proc.** Rygos laisvasis uostas per pirmuosius aštuonis 2025 m. mėnesius perkrovė 10,713 mln. tonų krovinių, o tai yra 6,9 proc. mažiau nei atitinkamu 2024 m. laikotarpiu. Biriųjų krovinių, kurie anksčiau buvo pagrindiniai uosto krovinių struktūroje, apyvarta sausio–rugpjūčio mėnesiais sumažėjo 15,9 proc. iki 4,656 mln. tonų. Tuo tarpu bendrųjų krovinių apyvarta sumažėjo 3,9 proc. iki 5,185 mln. tonų, o skystųjų krovinių apyvarta padidėjo 52 proc. iki 871 000 tonų. Konteinerių krovinių perkrovimas šių metų sausio–rugpjūčio mėnesiais, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais, padidėjo 3,9 proc. iki 3,285 mln. tonų, o tai sudaro 30,7 proc. viso uosto krovinių apyvartos (prieš metus – 28,3 proc.). Grūdų ir grūdų produktų perkrovimas sumažėjo 25,2 proc. palyginti su atitinkamu praėjusių metų laikotarpiu iki 1,509 mln. tonų, arba 13,3 proc. visų krovinių. Medienos krovinių apyvarta sumažėjo 10,7	https://lente.lv/ekonomika/raksts/rigas-ostas-kravu-apgrozijums-saruk-tacu-skidro-kravu-segments-uzrada-strauju-izaugsmi-47206.html?@=komentari	

	proc. iki 1,809 mln. tonų. 2024 m. Rygos uoste buvo perkrauta 18,062 mln. tonų krovinių, tai yra 3,9 proc. mažiau nei praėjusiais metais.		
Rugsėjo 12 d.	**Būsto kainos Latvijoje per metus pakilo 6,7 proc.** Būsto kainos Latvijoje 2025 m. antrąjį ketvirtį, palyginti su 2024 m. antruoju ketvirčiu, padidėjo 6,7 proc. Naujų būstų kainos padidėjo 1,2 proc., o vidutinis naudotų būstų kainų lygis pakilo 8,3 proc., rodo Centrinės statistikos tarnybos surinkti duomenys. Palyginti su 2015 m., 2025 m. II ketvirtį būsto kainos buvo 110,2 proc. didesnės. Naujo būsto kainos padidėjo 116,9 proc., o naudoto būsto – 107,5 proc.	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/12.09.2025-majoklu-cenas-latvija-gada-laika-pieaugusas-par-67-desmit-gados-kapums-par-110.a614152/	
Rugsėjo 16 d.	**Ekstremali situacija žemės ūkyje taip pat atkreipia dėmesį į Latvijos grūdų džiovinimo ir sandėliavimo trūkumus.** Šių metų ekstremalioji situacija žemės ūkyje taip pat išryškino nepakankamus Latvijos grūdų džiovinimo ir sandėliavimo pajėgumus. Dėl to kooperatyvai priversti nedelsiant eksportuoti grūdus, o tai ne visada reiškia didesnį pelną. Bėgant metams, ūkiai taip pat nuima didesnį derlių, tačiau sandėliavimo infrastruktūra plėtojama palyginti lėtai, nes tam reikalingos didelės investicijos. Pramonininkai atkreipia dėmesį, kad ir patys ūkininkai turi daugiau galvoti apie investicijas į nedideles saugyklas ar sandėlius, kuriems šiuo metu dar galima gauti paramą.	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/16.09.2025-arkartas-situacija-lauksaimnieciba-izgaismo-ari-latvijas-trukumus-graudu-kaltesana-un-uzglabasana.a614506/	
Rugsėjo 17 d.	**Pernai Latvijos gynybos pramonės apyvarta siekė 1,94 mlrd. eurų.** Latvijos gynybos pramonės apyvarta pernai siekė 1,94 mlrd. eurų, t. y. 3 proc. mažiau nei užpernai, sakė Latvijos saugumo ir gynybos pramonės federacijos (DAIF Latvija) valdybos pirmininkė Elina Egle-Locmele. Ji pažymėjo, kad šie duomenys yra 120 federacijos narių apyvarta. Pernai DAIF Latvija nariai valstybei sumokėjo 242 mln. eurų mokesčių, t. y. 4 proc. daugiau nei 2023 m. Tuo tarpu federacijos narių pelnas pernai siekė 234,8 mln. eurų, t. y. 30 proc. mažiau nei 2024 m. Egle-Locmele pažymėjo, kad sumažėjęs pelnas gali sukelti sunkumų sektoriaus augimui. Latvijos DAIF narių įmonėse iš viso dirba 11 891 darbuotojas, t. y. 0,34 proc. daugiau nei 2023 m. Egle-Locmele pabrėžė, kad pramonė turi didelį potencialą, tačiau apskritai Latvijai reikia peržiūrėti, ką ir kaip ji perka gynybos pirkimuose, kuo daugiau naudoti vietos įmonių siūlomas prekes ir paslaugas.	https://jauns.lv/raksts/bizness/673783-federacijas-vaditaja-latvijas-aizsardzibas-industrijas-apgrozijums-pern-bija-194-miljardi-eiro	

Rugsėjo 23 d.	**Vyriausybė pritarė, kad duonai, pienui, kiaušiniams ir paukštienai būtų metams sumažintas PVM.** Vyriausybė pritarė, kad pridėtinės vertės mokesčio tarifas duonai, pienui, kiaušiniams ir neapdorotai paukštienai bus sumažintas vieneriems metams – nuo 2026 m. liepos 1 d. iki 2027 m. birželio 30 d. PVM tarifas šiems produktams bus 12 proc. Standartinis PVM tarifas yra 21 proc. Dėl sumažinto PVM pagrindiniams maisto produktams biudžeto pajamos 2026 m. sumažės 15 mln. eurų, o 2027 m. – 16,4 mln. eurų, teigiama Finansų ministerijos informaciniame pranešime apie prioritetines priemones, įtrauktinas į 2026, 2027 ir 2028 m. biudžeto įstatymo projektą. 2026 m. biudžeto įstatymų projektų paketas Seimui turėtų būti pateiktas spalio 15 d.	https://www.db.lv/zinas/pvn-maizei-pienam-olam-un-svaigai-majputnu-galai-samazinas-uz-pusotru-gadu-523193	
Rugsėjo 22 d.	**Vyriausybė patvirtino 565,5 mln. eurų papildomą finansavimą kitų metų biudžeto prioritetams.** Vyriausybės nustatytiems kitų metų valstybės biudžeto prioritetams – **saugumui, paramai šeimoms su vaikais ir švietimui** – planuojama skirti papildomus 565,5 mln. eurų. Finansų ministerija informavo, kad iš jų 320,3 mln. eurų numatyta saugumui, 45 mln. eurų – švietimui, 94,8 mln. eurų - paramai šeimoms su vaikais ir dar 105,4 mln. eurų – kitoms priemonėms. Didžioji dalis papildomo finansavimo Vyriausybės nustatytiems prioritetams bus skirta mažinant valstybės biudžeto išlaidas. Finansų ministras A. Ašeradenas pirmadienį po neeilinio Vyriausybės posėdžio surengtoje spaudos konferencijoje sakė, kad „patvirtinusi biudžeto sistemą Vyriausybė žengė didelį žingsnį 2026 m. valstybės biudžeto priėmimo link“. Ministras sakė, kad nors išlaidų planai prioritetinėms priemonėms buvo grindžiami gana konservatyviomis augimo prognozėmis – apie 2 proc. per metus, jis atkreipė dėmesį į tai, kad liepos mėn. gamybos augimas viršijo 10 procentų, vidutinis bruto darbo užmokestis netrukus gali viršyti 2 000 eurų, o skolinimasis „pagyvėjo“, o tai leidžia manyti, kad augimo prognozės taip pat gali būti geresnės. Kartu Aseradensas pabrėžė, kad kitų metų biudžetas bus saugumo biudžetas, o išlaidos gynybai 2028 m. turėtų siekti 655 mln. eurų, t. y. maždaug tris kartus daugiau nei Kultūros ministerijos metinis biudžetas. Finansų ministras teigė, kad šis padidėjimas pasiektas nedidinant pagrindinių mokesčių. Rengiant 2025 m. valstybės biudžetą jau buvo nuspręsta vidutinės trukmės laikotarpiu sumažinti bazines išlaidas 50 mln. eurų per metus. Vidutinės trukmės laikotarpiu 2026-2028 m. valstybės biudžeto išlaidų sumažinimas iš viso sudarys 814,1 mln. eurų.	https://www.delfi.lv/193/politics/120088408/valdiba-atbalsta-papildu-565-5-miljonu-eiro-finansejumu-nakama-gada-budzeta-prioritatem	

Rugsėjo 23 d.	**Kitąmet augs pašalpos šeimoms ir vaikams.** Kitais metais vienkartinė vaiko gimimo pašalpa bus padidinta iki 600 eurų, (arba +178,83 eurais), o mėnesinė vaiko priežiūros pašalpa (vaiko pinigai) naujiems tėvams – iki 298 eurų, (arba +127 eurai), kartu išlaikant 75 proc. tėvystės pašalpą dirbantiems tėvams. Šiais metais vienkartinė vaiko gimimo pašalpa yra 421,17 euro. Vaiko priežiūros išmoka už vaiką iki pusantrų metų šiuo metu yra 171 euras. Planuojama pašalpų skyrimą peržiūrėti kas dvejus metus. Kartu numatoma, kad valstybinė pašalpa šeimai bus mokama ir už vaikus nuo 16 iki 20 metų, kurie mokosi kolegijų ar universitetų dieniniuose skyriuose, įskaitant studijuojančius užsienyje.	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/23.09.2025-no-nakama-gada-planoti-lielaki-pabalsti-jaunajiem-vecakiem.a615539/	
Investicijoms pritraukti į Lietuvą aktuali informacija			
Rugsėjo 3 d.	**„Jysk“ savininkai investuos į Baltijos šalių miškus.** Danijos įmonė „Lars Larsen Group“, kuriai priklauso namų apyvokos prekių mažmenininkė „Jysk“, paskelbė apie planus per kelerius ateinančius metus investuoti 67 mln. eurų į Baltijos šalių miškus. Bendrovė teigė, kad pirmąsias investicijas į miško žemę planuojama atlikti 2025 m. rudenį, o bendra investicijų suma turėtų siekti pusę milijardo kronų.	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/03.09.2025-jysk-ipasnieks-investes-baltijas-valstu-mezos.a612948/	
Lietuvos verslo plėtrai aktuali informacija			
Rugpjūčio 30 d.	**Danijos bendrovės „Eurowind Energy“ dukterinės įmonės planuoja 3 vėjo jėgainių parkus.** Danijos vėjo energetikos grupės „Eurowind Energy“ dukterinės įmonės Latvijoje planuoja statyti tris vėjo jėgainių parkus Saldus savivaldybėje – *Purmali* ir *Kareli* vėjo jėgainių parkus bei *Romani* vėjo jėgainių parką Bauskos savivaldybėje. *Purmali* vėjo jėgainių parke planuojama įrengti iki 15 vėjo jėgainių. Bendra vėjo jėgainių parko galia galėtų siekti apie 120 megavatų (MW), o kiekvienos AE nominalioji galia – iki 8 MW. *Kareli* – iki 17 AEI. Bendra vėjo jėgainių parko galia galėtų siekti apie 136 MW, o *Romaini* – iki 15 AE. Bendra vėjo jėgainių parko galia galėtų siekti apie 120 MW.	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/30.08.2025-danijas-eurowind-energy-meitassabiedribas-plano-buvet-tris-veja-parkus-latvija.a612367/	
Rugsėjo 5 d.	**Liepojoje bus įkurtas technologijų centras aplinkosaugos ir tvarumo sprendimams.** Liepojoje, buvusios metalurgijos gamyklos teritorijoje, įsikūrusi konvejerių ir automatikos įrangos gamintoja „Caljan“ toliau investuoja į savo plėtrą. Ką tik pradėjo veikti naujas technologijų centras, kuriame bendrovės klientai – tarptautiniai siuntų vežėjai, drabužių	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/05.09.2025-liepaja-izveido-tehnologiju-centru-un-pievers-	

	didmenininkai ir kiti – galės realiomis sąlygomis išbandyti, kaip saugiai jų siuntos judės po pasaulį Liepojoje pagamintais konvejeriais. Danijoje įsikūrusi bendrovė „Caljan“ Liepojoje veikia nuo 2006 m., tačiau prieš kelerius metus pakeitė savo buveinę ir išsiplėtė į buvusią Liepojos „Metalurgs“ gamyklą, kurioje gamina teleskopinius konvejerius, naudojamus tokių visame pasaulyje žinomų bendrovių kaip „Amazon“ ir kitų tarptautinių siuntų vežėjų. Čia darbą rado ir buvę metalurgų darbuotojai. Šiuo metu „Caljan“ dirba apie 250 darbuotojų.	lielu-uzmanibu-vides-un-ilgtspejas-risinajumiem.a613099/	
Rugsėjo 5 d.	**Daugavgryvos biologinio valymo įrenginių vietoje bus pastatyta saulės elektrinė.** Bendrovė „Riga Water Ltd.“ pasirašė sutartį su bendrove „Altum AS“ dėl saulės elektrinės statybos Daugavgryvos biologinio valymo įrenginių teritorijoje. Projekto vertė – 658 000 eurų, o darbus atliks bendrovė „Latvenergo“. Darbus planuojama pradėti šių metų rugsėjį, o baigti 2026 m. pavasarį. Projekto metu Daugavgryvos biologinio valymo įrenginių teritorijoje bus pastatyta 0,499 MW galios saulės elektrinė. Jos planuojama metinė energijos gamyba – 550,98 MWh, kuri bus naudojama nuotekų valymo įrenginių savoms reikmėms. Projektas finansuojamas pagal Europos Sąjungos ekonomikos atkūrimo ir atsparumo mechanizmo programą „Energijos vartojimo efektyvumo didinimas versle (įskaitant perėjimą prie atsinaujinančiosios energijos technologijų šildymo sektoriuje).	https://leta.lv/press_releases/DE9057D4-FC3F-434E-B7FD-CD7159C9C61F/	
Rugsėjo 11 d.	**Ūkininkai grasina protestais, jei metinė parama nebus įtraukta į kitų metų biudžetą.** Jei kitų metų biudžete nebus numatytas finansavimas metinei paramai ūkininkams, skirtai daliai draudimo polisų ir paskolų palūkanų padengti, ūkininkai protestuos Rygoje, žada Žemės ūkio organizacijų bendradarbiavimo tarybos valdybos pirmininkas Guntis Gutmanis.	https://www.tvnet.lv/8322150/lauksaimnieki-draud-ar-protestiem-ja-nakama-gada-budzets-bus-bez-ikgadeja-atbalsta	
Rugsėjo 16 d.	**Atidarytas didžiausias Latvijoje saulės energijos parkas „Vārme“.** Kuldygos savivaldybėje atidarytas didžiausias Latvijoje saulės energijos parkas „Vārme“. Tai taip pat pirmasis toks projektas, prijungtas prie Latvijos aukštos įtampos elektros perdavimo tinklo. „Ignitis Renewables“, Varmėje atidarė didžiausią saulės energijos parką Latvijoje, kurio pajėgumas – 94 megavatai, t. y. tiek, kiek vidutiniškai per metus suvartoja 4 proc. Latvijos namų ūkių.	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/16.09.2025-atklaj-latvija-lielako-saules-energijas-parku-varme.a614621/	

	Varmės parkas įrengtas 110 hektarų ploto sklype Kuldygos regione, kuriame sumontuota daugiau kaip 156 000 saulės kolektorių. Visos investicijos į projektą, įskaitant turto įsigijimo ir statybos išlaidas, sudaro apie 66 mln. eurų. Per ateinančius kelerius metus prie aukštos įtampos perdavimo tinklo bus prijungta daugiau kaip 10 tokių šiuo metu plėtojamų saulės energijos parkų, o Vārme bus prijungtas pirmasis. Šiuo metu Latvija turi apie 1 000 megavatų energijos, pagamintos iš saulės. Pasak Klimato ir energetikos ministerijos, saulėtu oru tai sudaro beveik pusę reikalingos elektros energijos. „Ignitis Renewables“ vadovė Latvijoje Baiba Lāce teigė, kad bendrovė atsižvelgė į situaciją rinkoje: „Jau tada, kai pradėjome šį projektą. Saulės elektrinių parkas yra pelningas arba ekonomiškai perspektyvus, kai yra derinamas su kitomis technologijomis, pavyzdžiui, vėjo ir akumuliavimo. [...] Būtų per anksti tvirtinti konkrečias vietas Latvijoje, kol nepriimti galutiniai investiciniai sprendimai. Tačiau esame įsitikinę, kad „Ignitis Renewables“ Latvijoje statys didelio masto saugyklų parkus“. Bendrovė planuoja remti vietos bendruomenes visą parko gyvavimo laikotarpį, t. y. apie 30 metų. Pirmieji projektai jau įgyvendinti, o bendrovė į regiono plėtrą investavo ir toliau investuoja daugiau kaip 640 000 eurų, kurie apima vietos infrastruktūros gerinimą, įskaitant kelių priežiūrą, dangos atnaujinimą ir drenažo sistemas. Iš šios sumos apie 195 000 eurų skirta bendruomenės dalyvavimui – bendruomenės paramos projektams ir bendradarbiavimo su vietos valdžios institucijomis bei gyventojais iniciatyvoms.		
Rugsėjo 22 d.	**„Laflora Energy“ vėjo jėgainių parke įrengta pirmoji Latvijoje didelė vėjo turbina.** „Laflora Energy“ vėjo jėgainių parke sumontuota pirmoji „Nordex“ turbina. Tai Latvijos energetikos sektoriaus orientyras – didžiausia šalyje vėjo turbina, kurios sparnų mentės yra 87,5 m ilgio. Šiuo metu „Laflora Energy“ vėjo jėgainių parkas yra moderniausias ir galingiausias vėjo energetikos projektas Latvijoje. Kitų metų liepą pradėjus eksploatuoti parką, jis tieks didelį kiekį ekologiškos elektros energijos, stiprins vietinį energijos tiekimą ir prisidės prie šalies ekonominio ir aplinkosauginio tvarumo. Parkas priklauso „Latvenergo“ patronuojamajai įmonei „Laflora Energy Ltd.“, jo bendra galia – 108,8 MW.	https://leta.lv/press_releases/economics/0B8F797A-5D0E-4491-A6E6-F955695FC695/	

Rugsėjo 22 d.	**„Ignitis Renewables“ baigė „Stelpės“ saulės energijos projekto statybą Bauskės savivaldybėje.** Šį 145 megavatų galios projektą sudaro du atskiri parkai, kurių pirmasis komercinę veiklą pradėjo šių metų vasarą, o antrasis – ką tik. Visos „Ignitis Renewables“ investicijos į saulės energijos projektų plėtrą Latvijoje siekia apie 284 mln. eurų, o „Ignitis Group“ per ateinančius kelerius metus į atsinaujinančiosios energijos plėtrą Latvijoje planuoja investuoti iki 700 mln. eurų.	https://leta.lv/press_releases/economics/C763C45A-C686-4571-911B-E9C8F9292A47/	
Rugsėjo 24 d.	**Švedijos keltų operatorė „Stena Line“ planuoja įsigyti Liepojos uosto operatorę „Terrabalt“.** Švedijos bendrovė „Stena Line“ nusprendė įsigyti visas Liepojos uosto operatoriaus „Terrabalt“ akcijas. Pirkimo suma neatskleidžiama, tačiau „Stena Line“ teigė, kad artimiausiais metais bendrovė daugiausia dėmesio skirs Liepojos terminalo modernizavimui ir plėtrai, rekonstruos keltų prieplauką, ją gerokai pagilins ir praplės. Latvijos prekybos ir pramonės rūmai (LPKR) pabrėžė, kad šis sandoris, kai jį patvirtins Konkurencijos taryba, suteiks stiprų postūmį ne tik Liepojos, bet ir Latvijos ekonomikai. Įsigijusi „Terrabalt“, „Stena Line“ perims ratinių, sausų birių ir generalinių krovinių terminalo Liepojoje valdymą. Pagrindinė veikla išliks keltų paslaugos.	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/24.09.2025-zviedrijas-pramju-operators-stena-line-plano-pirkt-liepajas-ostas-operatoru-terrabalt.a615674/	
Lietuvos ekonominiam saugumui aktuali informacija			
Rugsėjo 3 d.	**AST rengia perdavimo sistemos paslaugų apribojimo taisykles elektrinėms ir baterijoms.** Vadovaudamasi Elektros energijos rinkos įstatymu, bendrovė „Augstsprieguma tīkls AS“ (AST) parengė perdavimo sistemos paslaugos apribojimo taisyklių projektą, kad būtų užtikrintas tinklo stabilumas. Taisyklėse nustatyta elektrinių ir elektros energijos saugyklų su lanksčiomis arba ribojamomis jungtimis, prijungtų prie perdavimo sistemos, ribojimo tvarka. AST duomenimis, šiuo metu nepanaudoti pajėgumai naujoms atsinaujinančiosios energijos (AEE) elektrinėms prijungti prie perdavimo tinklo teikiant lanksčiąją paslaugą sudaro 5 860 megavatų. Didelį laisvų pajėgumų, skirtų AEE plėtrai, kiekį lemia plėtotojų atlaisvinti pajėgumai ir skirtingų gamybos profilių skirtingų gamybos įrenginių sujungimas, kaip numatyta 2025 m. balandžio 1 d. Elektros energijos rinkos įstatymo pakeitimuose. Įstatyme	https://leta.lv/press_releases/5C0AADE9-6249-456A-B6D1-F07BD7EAC679/ Reglamento projektą galima rasti čia: https://www.ast.lv/lv/events/publiska-konsultacija-par-parvades-sistemas-pakalpojuma-	

	numatyta, kad iki 2026 m. pabaigos naujų elektrinių prijungimo prie perdavimo tinklo pajėgumai bus nemokamai rezervuojami tik lanksčiajai paslaugai, kai bus sudaryta prijungimo sutartis arba projektas bus pasirengęs pradėti statybas. Iki šiol buvo patvirtintos paraiškos, kurių bendra galia siekia beveik 1 GW. AST parengtose perdavimo sistemos paslaugų ribojimo taisyklėse apibrėžiama perdavimo sistemos operatoriaus (PSO) procedūra, pagal kurią jis gali riboti prie perdavimo sistemos prijungtų elektrinių ir elektros energijos saugyklų su lanksčiomis arba ribojamomis jungtimis galimybę perduoti elektros energiją į tinklą, ribojimų apskaita ir atsiskaitymas su PSO už įvykdytus ribojimus. Siekdama išvengti disbalanso sistemoje susidarymo, atsakinga šalis arba elektros energijos sistemos dalyvis prireikus pakoreguoja savo vartojimo ir gamybos planus ir sudaro elektros energijos prekybos grafikus. Numatoma, kad prireikus ribojimai taikomi prie perdavimo tinklo prijungtoms elektrinėms arba elektros energijos saugykloms, kurių iškrovimas gali sumažinti perdavimo sistemos elementų perkrovą. Perdavimo paslaugos apribojimas sistemos dalyviams taikomas proporcingai jų prijungimo pajėgumams. Dalyvaudamas balansavimo rinkoje ir elektros energijos rinkoje, sistemos dalyvis turi laikytis didžiausio galingumo apribojimo, nustatyto konkrečiam prisijungimui prie perdavimo sistemos. Taisyklėse taip pat aprašytas kompensavimo principas prekybininkams, jei elektros energijos tiekimas buvo ribojamas daugiau kaip 876 valandas per metus.	ierobezosanas-noteikumiem	
Rugsėjo 8 d.	**Latvija ketina įvesti nacionalines sankcijas asmenims ir bendrovėms, susijusiems su Rusijos karu Ukrainoje.** Šalies teisės aktų portale atsirado įrašas apie Užsienio reikalų ministerijos parengtą Ministrų kabineto reglamento projektą, kuriame numatoma įvesti Latvijos nacionalines sankcijas subjektams, susijusiems su Rusijos karine agresija prieš Ukrainą. Kadangi informacija yra riboto naudojimo, reglamento projekto anotacija nepateikiama. Ministerija aiškina, kad Ministrų kabinetas šią teisę įvesti nacionalinių sankcijų režimą kildina iš Tarptautinių ir nacionalinių sankcijų įstatymo. Jame numatyta,	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/08.09.2025-latvija-plano-pati-noteikt-sankcijas-ar-krievijas-karu-ukraina-saistitiem-cilvekiem-un-	

	kad Ministrų kabinetas savo iniciatyva arba remdamasis užsienio reikalų ministro ar Valstybės saugumo tarybos siūlymu gali priimti nuostatus dėl nacionalinių sankcijų įvedimo. Užsienio reikalų ministerija pažymi, kad Ministrų kabineto nuostatai yra būtini siekiant sukurti instrumentą, kuriuo būtų galima reaguoti į Rusijos agresijos keliamas grėsmes Latvijos nacionaliniam saugumui dabartinėje geopolitinėje situacijoje. Verta prisiminti, kad birželį Lietuvos parlamentas balsavo už reglamento pakeitimą, kad Lietuvos vyriausybė galėtų įvesti nacionalines ekonomines sankcijas Rusijai ir Baltarusijai. Įstatymas leistų Lietuvos vyriausybei taikyti dviejų rūšių sankcijas: turto įšaldymą ir sektorinius apribojimus.	uznemumiem.a613471/	
Rugsėjo 9 d.	**„Sadales tīkls“: saulės energijos gamybos rinka Latvijoje prisotinta.** Saulės energijos gamybos rinka Latvijoje prisotinta, todėl, vertinant bendrą elektros energijos tiekimo sistemą, būtina orientuotis į kitas gamybos rūšis, sakė skirstomųjų tinklų operatoriaus UAB „Sadales tīkls“ valdybos pirmininkas Sandis Jansons. Jo teigimu, kad veikla saulės energetikos srityje tęsiasi, atsiranda naujų generatorių. Tarp jų yra ir namų ūkiai, didinantys savo dydį, ir juridinių asmenų pusėje besiplečiantys saulės elektrinių parkai, kuriuose dar statoma beveik 300 megavatų (MW). Paklaustas, ar tikimasi, kad saulės generatorių skaičius ir toliau augs, Jansonsas sakė, kad šiuo metu pasiūla viršija paklausą, o kai šviečia saulė, elektros energijos kaina biržoje yra maža arba neigiama: „Todėl visos elektros tiekimo sistemos požiūriu turime orientuotis į kitas gamybos formas – vėjo energiją, akumuliacines baterijas (BESS), kurios dabar aktyviai ateina pas mus. Vidutinės trukmės strategijos požiūriu tai dabar yra prioritetai, nes saulės energijos yra pakankamai ir net šiek tiek jos liko“. Jis taip pat pridūrė, kad dabar pagrindinis iššūkis yra kintamos ir paskirstytos gamybos subalansavimas su vartojimu. Jansonsas taip pat sakė, kad Energetikos strategijoje minima apie 1 GW saulės energijos, todėl dabar reikia didinti vėjo energijos potencialą. „Sadales tīkls“ yra Latvijos elektros tinklų priežiūros ir plėtros bendrovė, priklausanti valstybės valdomai „Latvenergo“ grupei. Bendrovė eksploatuoja, atnaujina ir planuoja	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/09.09.2025-sadales-tikls-saules-energijas-generacija-latvija-ir-sasniegts-tirgus-piesatinajums.a613584/	

	elektros skirstomųjų tinklų plėtrą, stebi elektros energijos naudojimą, imasi priemonių nuostoliams mažinti, vykdo elektros energijos apskaitą ir įrengia naujas jungtis.		
Rugsėjo 15 d.	**Pasirašyta 1,8 mlrd. eurų vertės sutartis dėl „Rail Baltica“ elektrifikavimo.** Rugsėjo 15 d. Vilniuje pasirašyta 1,77 mlrd. eurų vertės „Rail Baltica“ elektrifikavimo posistemio projektavimo ir statybos sutartis. Sutartis sudaryta su visomis trimis Baltijos valstybėmis, jos vertė – 1,77 mlrd. eurų be PVM. Sutartis sudaryta su „COBELEC Rail Baltica“ – Ispanijos bendrovių „Cobra Instalaciones y Servicios S.A.“ ir „Elecnor Servicios y Proyectos S.A.U.“ konsorciumu, kuris apima visą „Rail Baltica“ energetikos (ENE) posistemio diegimą. Pirmąjį etapą, kurio biudžetas – 949 mln. EUR (be PVM), planuojama užbaigti iki 2030 m.	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/15.09.2025-vilna-paraksta-18-miljardu-eiro-vertu-ligumu-par-rail-baltica-elektrifikaciju.a614445/	
Rugsėjo 17 d.	**Vandenilio plėtra Latvijoje.** „AI Cooperation“ – Jelgavoje sukurta vandenilio gamykla veiks naudodama 100 proc. ekologišką elektros energiją, o pagamintas vandenilis pirmiausia bus naudojamas viešajame transporte. Ateityje įmonė planuoja išplėsti gamybą ir kituose transporto sektoriuose, taip pat plėtoti sintetinių degalų, įskaitant metanolį, gamybą. Tuo pat metu „AI Cooperation“ sukūrė naujos kartos elektrolizerio technologiją, kuri sumažina brangiųjų metalų naudojimą, o gamykla yra penktadaliu efektyvesnė ir ilgaamžiškesnė. Tai reiškia, kad vandenilį galima gaminti pigiau ir ekologiškiau nei naudojant bet kurią iki šiol rinkoje esančią technologiją. Svarbus vaidmuo šioje inovacijoje tenka „Naco Technologies“, kuri Latvijoje kuria ir gamina elektrolizatoriams ir kuro elementams skirtas nanodangas, todėl ši technologija tampa veiksmingesnė ir konkurencingesnė pasaulinėje rinkoje. Tikimasi, kad Liepoja taip pat įneš svarų indėlį, nes iki 2030 m. čia turėtų pradėti veikti „NorSAF“ projektas – didžiausia Šiaurės Europoje tvariųjų aviacinių degalų (SAF ir eSAF) gamybos įmonė. Tikimasi, kad investicijos sieks iki 600 mln. eurų ir regione bus sukurta dešimtys naujų aukštos kvalifikacijos darbo vietų. „NorSAF“ planuoja naudoti ir vietinį žaliąjį vandenilį, ir biogeninį CO_2, kad būtų gaminami degalai, visiškai atitinkantys aviacijos pramonės reikalavimus ir padedantys mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro. Bendrovė „HySol“, kuri specializuojasi saugių, modulinių vandenilio degalų papildymo sprendimų kūrime, atlieka svarbų vaidmenį vandenilio pramonės infrastruktūroje. „HySol“ sukūrė „HyPanel“ - kompaktišką degalų papildymo skydelį (350 barų) ir „HyCont“ –	https://leta.lv/press_releases/BCD7EDF7-74BD-42A0-AC84-1CBB133F6B9D/	

	konteinerinę stotelę (350/700 barų), tinkamą autobusams ir sunkvežimiams papildyti degalais, taip pat kitus mobiliuosius degalų papildymo sprendimus. Bendrovės sprendimai jau išbandyti praktiškai, įskaitant Rygos oro uostą, kur buvo pateikta pagalbinė įranga, ir Jelgavos autobusų parką, kur taip pat buvo surengti saugaus degalų papildymo mokymai. Kitos Latvijoje veikiančios įmonės – „Catalyco“, CHTC ir „LumiSense“ - kuria sprendimus, skirtus vandenilio vertės grandinei – nuo gamybos iki transporto ir energetikos. Vandenilio sektoriuje labai svarbi valstybės parama, kad būtų sukurta infrastruktūra ir pritrauktos investicijos. Kaip pabrėžė ekonomikos ministras Viktoras Valainis, „žalioji energija išlieka Latvijos prioritetu, ir mes turime visas galimybes tapti vandenilio technologijų plėtros lydere Baltijos šalyse“. Latvijos investicijų ir plėtros agentūros direktorė Ieva Jāgere priduria: „Latvija ne tik naudoja technologijas, bet ir kuria visą vertės grandinę - nuo gamybos iki eksporto“.		
Rugsėjo 25 d.	**„Rheinmetall“ statys 155 mm artilerijos šaudmenų gamyklą Latvijoje.** Rugsėjo 25 d. LV PM E. Siliņa Vokietijoje pasirašė MoU su „Rheinmetall“ dėl 155 mm artilerijos šaudmenų gamyklos ir bendros įmonės steigimo Latvijoje. Planuojama, kad „Rheinmetall“ valdys 51, o Latvija 49 proc. bendros įmonės akcijų. Į gamyklą, kurios metinis pajėgumas sieks keliasdešimt tūkstančių artilerijos sviedinių, Latvijoje ketinama investuoti 275 mln. eurų. Planuojama, kad bus sukurta apie 150 darbo vietų (plačiau). Pasak premjerės: „Tai istorinis momentas Latvijai, mūsų gynybos pramonei ir Latvijos bei Vokietijos bendradarbiavimui. MoU patvirtina mūsų pasirengimą kurti ilgalaikę partnerystę su viena įtakingiausių pasaulyje gynybos produkcijos gamintojų. Naujoji gamykla gerokai sustiprins šaudmenų tiekimo saugumą Baltijos regione ir Šiaurės Europoje. Kartu tai ir galimybė atidaryti naują gamybos įmonę Latvijoje, kuri atneš technologinės patirties ir padidins mūsų ekonominį potencialą“ (plačiau).	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/25.09.2025-latvija-kopa-ar-vacu-milzi-rheinmetall-par-275-miljoniem-eiro-attistis-artilerijas-municijas-rupnicu.a615744/	

	Ekonomikos ministras V. Valainis neslepia, kad vystant šį susitarimą su „Rheinmetall“, buvo daug dėmesio kreipiama į Lietuvos patirtį, siekta nekartoti Lietuvos klaidų. Kaip skelbiama, gamyklos statybos darbai turėtų prasidėti 2026 m. pavasarį.		
Kita ekonominiam bendradarbiavimui aktuali informacija			
Rugpjūčio 29 d.	**Latvija prisijungė prie miškų turtingų šalių strateginės aljanso „For Forest Group+“.** Žemės ūkio ministras Armands Krauze, darbo vizito Slovėnijoje metu, pasirašė „For Forest Group+“ gaires, numatančias Latvijos prisijungimą prie aljanso. „For Forest Group+“ yra neoficialus strateginis miškų turtingų ES valstybių narių aljansas, kuris bendradarbiauja siekdamas skatinti tvarų miškininkystę, bendrą poziciją ES politikoje ir geresnį miškų valdymą savo šalyse.	https://leta.lv/press_releases/4A8AA141-DBEA-4A97-9B09-D0630C7F7093/	
Rugsėjo 3 d.	**Iškilmingai atidarytas „Autonominių sistemų kompetencijos centras“.** Rugsėjo 3 d., iškilmingai atidarytas *Autonominių sistemų kompetencijų centras*, kurio tikslas – remti dronų ir kovos su dronais technologijų kūrimą ir diegimą nacionalinėse ginkluotosiose pajėgose. Centro veiklą papildo didelės nacionalinės investicijos, kurios 2026 m. sudarys ne mažiau kaip 100 mln. eurų, į nepilotuojamų orlaivių pajėgumų ir bepiločių orlaivių koalicijos plėtrą. Pasak Latvijos gynybos ministro A. Sprūds, ilgainiui tikimasi paversti šį centrą tarptautiniu kompetencijos centru, vienijančiu sąjungininkus ir verslininkus, skatinančiu inovacijas ir suteikiančiu Latvijai galimybę būti tarp pažangių gynybos technologijų kūrimo lyderių. Autonominių sistemų kompetencijos centras jau dabar gauna išsamią informaciją ir statistinius duomenis iš mūšio lauko Ukrainoje, todėl gali nustatyti techninius reikalavimus būsimiems dronams ir aktyviai konsultuoti nacionalinius dronų gamintojus. Jam vadovaus buvęs Karinių oro pajėgų mokymo centro vadas majoras Modris Kairišs.	https://www.mod.gov.lv/lv/zinas/jauns-impulss-inovacijam-un-aizsardzibai-atklats-autonomo-sistemu-kompetences-centrs	
Rugsėjo 10 d.	**Asociacija reikalauja visiškai sustabdyti tranzitą iš Rusijos ir Baltarusijos per Latviją**	https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/10.09.2025-biedriba-	

	Nevyriausybinė organizacija „Ukrainos paramos draugija“ reikalauja visiškai sustabdyti visą tranzitą iš Rusijos ir Baltarusijos per Latviją, teigiama atvirame laiške, išsiųstame aukščiausiems šalies pareigūnams, parlamento frakcijoms ir žiniasklaidai. Asociacija protestuoja, kad Latvija vis dar palaiko prekybos, tranzito ir keleivių vežimo ryšius su Rusija ir Baltarusija. Organizacija nurodo, kad tai vyksta praėjus daugiau nei trejiems metams nuo Rusijos plataus masto karo pradžios ir daugiau nei dešimtmečiui nuo hibridinio karo prieš Ukrainą, kuriame dalyvauja ir Baltarusija. Laiške pažymima, kad per trejus metus Latvijos parama Ukrainai sudarė apie 938 mln. eurų, o per prekybą ir tranzitą Latvija kasmet Rusijai ir Baltarusijai suteikia daugiau kaip 840 mln. eurų pajamų. Asociacija taip pat nurodo, kad 2024 m. pirmąjį pusmetį per Latviją iš Rusijos tranzitu buvo pervežta 994 000 tonų grūdų už maždaug 35,6 mln. eurų. Rusijos tranzito pajamos Latvijoje siekia iki 90 mln. eurų per metus. Kita vertus, importas iš Rusijos ir Baltarusijos 2024 m. sudarė apie 750 mln. eurų. EUR, arba daugiau nei 6 proc. viso Latvijos eksporto, o eksportas į abi šalis sudaro apie 1,03 mlrd. Asociacija pažymi, kad 20-30 proc. eksporto į Kazachstaną, Armėniją, Gruziją ir kitas šalis faktiškai keliauja į Rusiją arba Baltarusiją, apeinant sankcijas. „Ukrainos rėmimo draugija“ kelia penkis reikalavimus: nutraukti bet kokį tranzitą iš Rusijos ir Baltarusijos per Latvijos uostus, geležinkelius ir kelius, sustabdyti importo ir eksporto sandorius su šiomis šalimis, ypač prekybą strateginėmis prekėmis.	pieprasa-pilniba-partraukt-jebkadu-tranzitu-no-krievijas-un-baltkrievijas-caur-latviju.a613858/	
Rugsėjo 18 d.	**Latvijos žemės ūkio ministras BŽŪP ir BŽP biudžeto pasiūlymą vadina nepriimtinu.** Europos Komisijos (EK) siūlomas Europos Sąjungos bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) ir bendrosios žuvininkystės politikos (BŽP) biudžeto mažinimas 2028-2034 m. programavimo laikotarpiu yra nepriimtinas, sakė žemės ūkio ministras Armandas Krauze. EK rugsėjo 17 d. paskelbė 2028-2034 m. programavimo laikotarpio BŽŪP ir BŽP pasiūlymą, kuriame numatyta 23 proc. sumažinti finansavimą Latvijos ir kitų ES šalių ūkininkams ir 62 proc. sumažinti finansavimą žuvininkystei. A. Krauzės nuomone, Komisijos pasiūlymai kelia grėsmę ne tik žemės ūkio ir žuvininkystės sektorių plėtrai, bet ir išlikimui: „Tai katastrofa! Be to, šiame pasiūlyme nenumatyta jokių tiesioginių išmokų suvienodinimo ar papildomos paramos ES rytinių pasienio regionų kaimo vietovėms. Turime visi kartu – ministrai, ministras pirmininkas, parlamento nariai,	https://www.zm.gov.lv/lv/jaunums/zemkopibas-ministrs-armands-krauze-ek-prieksl ikums-ir-pilniba-nepienemams-jo-apdraud-latvijas-lauksaimniecibu-un-zivsaimniecibu?utm_source=https%3A%2F	

	Latvijos europarlamentarai ir sektorinės organizacijos – visais lygmenimis kovoti už Latvijos žemės ūkio ir žuvininkystės ateitį. Didžiausia kova dėl tinkamos paramos žemės ūkio ir žuvininkystės sektoriams mūsų laukia Briuselyje, ir ji bus labai sunki“.	%2Fwww.google.com%2F	
Rugsėjo 24 d.	**„SIRIN Development“ pradeda 40 mln. eurų vertės investicinį projektą.** Logistikos ir nekilnojamojo turto plėtotojų Baltijos šalyse „SIRIN Development“ iki 2025 m. pabaigos Dreiliūnuose, Ropažų rajone, pradės įgyvendinti naujos koncepcijos miesto verslo ir paslaugų parką „SIRIN PARK Dreiliņi“,, į kurį investuos beveik 40 mln. eurų. Kompleksą sudarys trys modernūs pastatai, kurių bendras plotas sieks 45 000 m² ir kuriuos bus galima pritaikyti prekių sandėliavimui, biurams, sporto centrams, parodoms, klientų aptarnavimo punktams ar kitiems paslaugų objektams. Kartu su pastatų statyba bendrovė investuos beveik 3 mln. eurų į aplinkinės transporto infrastruktūros plėtrą. Šis projektas yra „SIRIN Development“ investicijų programos Latvijoje tęsinys. Šių metų pradžioje bendrovė netoli Rygos tarptautinio oro uosto atidarė „SIRIN Park Mārupe“, į kurio pirmąjį etapą investuota 20 mln. eurų, o šiuo metu jis toliau plečiamas investuojant dar 10 mln. eurų. Tuo pat metu plėtojamas SIRIN Park Rumbula, kurio bendras plotas – 80 000 m².	https://www.liaa.gov.lv/lv/jaunums/sirin-development-uzsak-40-miljonu-eiro-investiciju-projektu-top-jauna-koncepta-biznesa-un-pakalpojumu-parks	
Rugsėjo 26 d.	**Latvija iš tarptautinių finansų rinkų pasiskolino 1,25 mlrd. eurų.** Rugsėjo 25 d., Valstybės iždas Latvijos vardu tarptautinėse finansų rinkose įkainojo 10 metų trukmės euroobligacijas ir pritraukė 1,25 mlrd. eurų, kurių pelningumas yra 3,583 proc., o fiksuota atkarpa – 3,5 proc. Latvijos vyriausybės vertybinių popierių įsigijo apie 70 investuotojų iš įvairių Europos šalių, įskaitant Jungtinę Karalystę, Vokietiją, Ispaniją ir Beniliukso šalis. Bendra Latvijos euroobligacijų paklausa viršijo 2,5 mlrd. eurų. Pagrindiniai emisijos bankai buvo „Deutsche Bank“, „Erste Group“ ir „Goldman Sachs Bank Europe“. Anksčiau Latvija tarptautinėse finansų rinkose skolinosi 2025 m. gegužės mėn.	https://leta.lv/home/important/F361EDD5-719E-4416-8379-ADCE257278C4/	

Parengė: Vilius Arlauskas
Trečiasis sekretorius
Tel.: +371 67350752
Mob.: +371 26190198
El. paštas: vilius.arlauskas@urm.lt